Lietas arhīva Nr. C-4148-21/4
ECLI:LV:RPPT:2021:0913.C68414821.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 13.septembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese Vita Vjatere rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2021.gada 8.aprīlī tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītāja) vienkāršotās procedūras prasības pieteikums pret /pers. B/ (iepriekš-/pers.B/) (turpmāk tekstā – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneša 2021.gada 12.aprīļa lēmumu atteikts pieņemt vienkāršotās procedūras lietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ (pirms-/pers.B/) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Par minēto lēmumu /pers. A/ iesniedzis blakus sūdzību.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 30.jūnija lēmumu atcelts Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 12.aprīļa lēmums, nododot jautājumu jaunai izskatīšanai Rīga pilsētas Pārdaugavas tiesai.

2021.gada 4.jūlijā civillieta saņemta Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneša 2021.gada 9.jūlija lēmumu pieņemta vienkāršotās procedūras lieta /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ (pirms-/pers.B/) par uzturlīdzekļu piedziņu un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pēc pušu kopdzīves pārtraukšanas bērns kādu laiku dzīvojis ar atbildētāju, taču vēlāk atbildētāja mainījusi savu viedokli, un līdz ar to puses vienojās, ka bērns ikdienā dzīvos ar prasītāju. Atbildētāja neregulāri veikusi naudas pārskaitījumus prasītājam, piemēram, par 2020.gadu nauda pārskaitīta tikai vienu reizi.

Ievērojot to, ka prasītāja rīcībā nav informācijas par atbildētājas darba tiesiskajām attiecībām un viņas oficiālajiem ienākumiem, prasītājs lūdz piedzīt uzturlīdzekļus tikai valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Taču vērš uzmanību uz to, ka jau 2011.gadā tiesu praksē (AT Senāta Civillietu departamenta 18.05.2011. spriedums lietā Nr. SKC-863/2011) tika nostiprināta atziņa, ka katram bērnam izdevumi sastāda tādu apmēru, ka no katra vecāka tā uzturēšanai pienākas vismaz 150 *euro* mēnesī, un tas tika atzīts par vispārpieņemtu un zināmu faktu, līdz ar ko tas nav jāpierāda.

Prasītājs norāda, ka saskaņā ar 2019. gada 10. decembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 616 "Noteikumi par uzturlīdzekļu apmēru, ko izmaksā no Uzturlīdzekļu garantiju fonda" 3.punktu: No Uzturlīdzekļu garantiju fonda pārpilnu kalendāra mēnesi izmaksā uzturlīdzekļus šādā apmērā, 129 *euro* katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai un no 18 gadu vecuma sasniegšanas līdz 21 gada vecuma sasniegšanai.

Atsaucas uz Civilprocesa likuma 250.^{19} (2)^{1} norādot, ka tiesa ierosina lietu par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, ja prasības apmērs pārsniedz apmēru, kādā uzturlīdzekļi tiek izmaksāti no Uzturlīdzekļu garantiju fonda.

Ievērojot minēto, prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas, par labu prasītājam /pers. A/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, uzturam 150 *euro*, bet ne mazāk par Ministru Kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ik mēnesi no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Vienlaikus prasības pieteikumā ietverts lūgums uz laiku līdz sprieduma taisīšanai piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērna uzturam 150 *euro* apmērā mēnesī. Prasītājs norādījis, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

2021.gada 20.jūlijā tiesā saņemts atbildētājas rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka viņa prasību atzīst pilnā apmērā. Norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas vienkāršotās procedūras prasībā izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt saīsinātā sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un saīsinātā sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2021.gada 13.septembrī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punktu saīsināto spriedumu tiesa sastāda vienkāršotās procedūras lietās.

Ņemot vērā to, ka izskatāmā civillieta ir vienkāršotās procedūras lieta, tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 194.panta otrās daļas prasībām saīsinātā sprieduma motīvu daļā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Tiesa atzīst, ka prasījums par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināms, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanas kārtību".

Nosakot, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas tiesā dienas, tiesa vadās no Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta sprieduma lietā Nr. SKC-556 - ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, tas ir no 2021.gada 8.aprīļa, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Civilprocesa likuma 244.[10] panta pirmā daļā noteic pēc puses lūguma tiesa vai tiesnesis pieņem lēmumu, ar kuru uz laiku līdz sprieduma taisīšanai noteic, uzturlīdzekļus bērnam. Savukārt minētā panta septītā daļā noteic, ka tiesa vai tiesnesis izskata puses lūgumu un pieņem lēmumu mēneša laikā no lūguma saņemšanas dienas.

Tiesa atzīst, ka prasītājas pieteikums par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir noraidāms, jo lieta ir izskatīta pēc būtības un ar šo spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvots uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētājas.

Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasības par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (150x12=1800) un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu ir 270 *euro*.

Tiesa izskaidro, ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ tiesas noteikto valsts nodevu nevar nomaksāt likumā noteiktajā termiņā, tad tā saskaņā ar Civilprocesa likuma 206. panta pirmo daļu var pieteikt tiesā lūgumu pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. pantu no atbildētājas valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,95 *euro* apmērā (lietas 2. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par [..] tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Covid-19 infekcijas seku pārvarēšanas likuma 21.panta otrajā daļā noteikts, ka tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par iespējamu noteikt, ka spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu atbildētājai labprātīgi izpildāms 30 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās.

Rezultatīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.[1] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/ personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 150,00 *euro* (viens simts piecdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā noteikts Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", sākot no 2021.gada 8.aprīļa līdz /pers. C/ pilngadībai.

Sprieduma izpildē ieskaitīt /pers. B/ labprātīgi no 2021.gada 8.aprīļa samaksātos uzturlīdzekļu maksājumus /pers. C/ uzturam.

Piedzīto summu samaksa veicama /pers. A/ personas kods /personas kods/, AS /Nosaukums A/ norēķinu kontā Nr. /Numurs/.

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 270,00 *euro* (divi simti septiņdesmit *euro*) apmērā par labu valstij, kas iemaksājama: Valsts kase; reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/; konta Nr./konta numurs/; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr./Numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,95 *euro* (viens *euro* un 95 centi) par labu valstij, kas iemaksājama: saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konts Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis - 21499 Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lieta Nr. /Numurs/.

Noteikt /pers.B/, sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Izskaidrot /pers.B/, ka pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa notecējuma valsts labā maksājamu ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu un valsts nodevu samaksu apstiprinoši dokumenti jāiesniedz Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā /adrese/, 110.kabinetā, vai nosūtīt uz tiesas elektronisko pasta adresi /elektroniskā pasta adrese/tiesas/elektroniskā pasta adrese/, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma (2021.gada 13.septembra).

Ja lietā tiks saņemts puses sprieduma sastādīšanas lūgums, spriedums atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam tiks sastādīts 20 (divdesmit) dienu laikā pēc sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanas termiņa beigām, t.i., sprieduma noraksts būs pieejams tiesas kancelejā 2021.gada 5.oktobrī no plkst.15.00.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2021.gada 5.oktobra, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese Vita Vjatere